దృక్పథం

పూడిపెద్ది శేషశర్మ

"ఇదిగో జానకీ, మన శ్రీనివాస్ ఫోన్‌మీదున్నాడు. మాట్లాడతావా?" మా శ్రీవారి గావుకేకకి తుళ్లిపడి ఆవకాయను కలుపుతున్నదాన్నల్లా, గరిట పక్కన పెట్టి, సింక్‌లో చేతులు కడుక్కొని, తువ్వాలుతో తుడుచుకుంటూ, కిచెన్‌లోని కార్డ్‌లెస్ ఫోనెత్తా!

"హలో శ్రీనివాస్, బావున్నారా! ఎప్పుడొచ్చారూ తిరిగి" అన్నా కుతూహలంగా. "నేనొచ్చి అప్పుడే ఒకవారం అయిందండీ. ఇంతకీ మీకు చెప్దామనుకుంటూనే అలా ఆలస్యం అయిపోతోంది. .....నేను పెళ్లి చేసుకొచ్చానండీ" రిసీవర్‌లో మాటలు తడుముకుంటున్నట్టుగా వినిపించాయి.

"అదేవిఁటీ పెళ్లిచేసుకొచ్చారా? మరి మాకో కార్డుముక్కయినా పంపలేదే! మూడు వారాలలో ఇండియాకి వెళ్లడం, పెళ్లిచూపులు, పెళ్లి కుదరడం, పెళ్లయిపోవడం, తిరిగి రావడం అన్నీ ఎలా అయ్యేయి బాబూ" అన్నా ఆశ్చర్యపోతూ!

"అదేనండీ, మా అక్కా, అమ్మా చూసి కుదిర్చేరండీ! నే వెళ్లి చూశాను. నాకు ఆ అమ్మాయీ, ఆ అమ్మాయికి నేనూ నచ్చేమండీ. వెంటనే పెళ్లి చేసుకున్నాం. తన పేరు మీనా అండీ. నాతోకూడా తీసుకొచ్చేను. మీకు ఖాళీగా ఉన్నప్పుడు మేమిద్దరం వస్తాం" అన్నాడు శ్రీనివాస్.

"గొప్పవారే మీరు శ్రీనివాస్! మాకు మాట మాత్రానికైనా చెప్పకుండా పిల్లనెత్తుకొని పరాయిదేశానికి పరుగెత్తుకొచ్చేశారా! ఆ శంకరూ, క్రిష్ణమూర్తీ, పెళ్లయి మూడు సంవత్సరాలైనా, ఆలి ముఖం ఎలా ఉంటుందో గుర్తుకు తెచ్చుకోలేక పోతున్నారు. అలాంటిది ఆ వీసావాడి కళ్లలో కారంకొట్టి చడీ, చప్పుడూ లేకుండా చల్లగా మీ ఆవిణ్ణి ఎత్తుకొని వచ్చేశారా! భలే తెలివైన వారు సుమండీ" అన్నా ఆశ్చర్యంగా.

"అదేనండీ, ఇప్పుడు తీసుకురాకపోతే ఇంకో మూడు నాలుగు సంవత్సరాలు భజన చేయాల్సిందేనని ఇలా చేశానండీ"

"అది సరేగాని, మీ ఆవిడ దేశంకాని ఈ దేశంలో అడ్జెస్టు అవటానికి కొంతకాలం పడుతుంది కదా! మరి జాగ్రత్తగా చూసుకుంటున్నారా, లేక ఆవిడగారి కష్టాలు ఆవిడే పడాల్సిందేనా?" అన్నా ఎగతాళిగా!

"లేదండీ, నా సంగతి మీకు తెల్సుగా! అయామ్ ఎ పెర్‌ఫెక్ట్ జంటిల్‌మన్" అన్నాడు శ్రీనివాస్ నవ్వుతూ!

"సరేలెండి, నాకు గుర్తుందిగా నేను పడ్డపాట్లు. అంత వేగంగా మర్చిపోలేం. ఇంతకీ ఎప్పుడు తీసుకొస్తారు మీ భార్యారత్నాన్ని మాఇంటికి"

"మీదయ, మాప్రాప్తి. మీరెప్పుడంటే అప్పుడే. వచ్చేవారం ఫోను చేస్తా! మీకు ఖాళీగా ఉంటే కాస్సేపు వస్తాం."

"సరే ఉంటామరి, మీసతీమణిని అడిగానని చెప్పండి" అంటూ ఫోన్ పెట్టేశా. ఇంతట్లో మాపుత్రరత్నం ఆనంద్, బయట ఆడుతూ, బురదలో పడ్డట్టున్నాడు, ఒళ్లంతా మట్టి అంటించుకొచ్చాడు లోపలికి.

"అదేవిఁట్రా ఆ అవతారం, పో వెధవా, బయటికి పో, ఆ జోళ్లతో లోపలికి రాకు" అని వాడిని అవతలికి నెట్టి, వాడి జోళ్లు, బట్టలూ విప్పేసి, లోపలికి లాక్కెళ్లి షవర్ లోకి తోశా. వాడికి ఉతికిన బట్టలూ, తువ్వాలూ చేతికి అందేటట్లు పెట్టి, తిరిగి వంటింట్లో ఆవకాయ కలపడం మొదలెట్టా! ఇంకా అక్టోబరు నెల ప్రారంభమయి, ఒక వారమన్నా కాకపోయినా, గత రెండు రోజులనుంచీ విపరీతంగా చలిగా ఉంది. రెండునెలల క్రితం పెట్టిన ఆవకాయ నూనె వాలక, పైనంతా పొడిగాఅయిపోయి, ఎండావకాయలా తయారయింది. మొన్ననే ఫార్మర్సు మార్కెట్టులో చవగ్గా ఉన్నాయని ఓ ఐదు పౌన్ల నిమ్మకాయలు తెచ్చి ఊరవేశా! వెధవది, ఈ దేశం వచ్చి పన్నెండేళ్లయినా కూడా ఇంకా జిహ్వ చావలేదు. పులుపూ కారం తగిలితే గాని, తిండి గొంతు దిగదు! ఇంకొంచెం నూనెపోసి ఆవకాయ కలుపుతూండగా, పన్నెండేళ్లక్రితం ప్లెయిన్ దిగి న్యూయార్క్ ఎయిర్‌పోర్టులో కాలెట్టిన సంఘటన గుర్తుకొచ్చింది.

* * * * * * *

సరిగ్గా పధ్నాలుగేళ్లక్రితం, ఆంధ్రాయూనివర్సిటీలో ఇంగ్లీష్ లిటరేచర్‌లో ఎం.ఎ చేస్తున్నా! చదువులో బాగా ఎడ్వాన్స్‌డ్‌గా ఉన్నా, పాత చింతకాయ పచ్చడిలాంటి పాతకాలపు భావాలు నావి. గట్టిగా పిడకలాగా జడా, పెద్ద అంచు చీరలూ, మోచేతి వరకూ ఉండే రవికా, కుడివైపు ముక్కుకి ముక్కుపుడక, రాళ్లదుద్దులూ, నయాపైసా అంత కుంకుమ బొట్టూ, పెట్టుకొని, కాలేజీకి వెళితే నన్ను ఎవరూ వింతగా చూడ్డంగాని, ఎగతాళిగా మాట్లాడడంగాని నాకు గుర్తులేదు. మరీ నాలాగ కాకపోయినా అమ్మాయిలందరూ, చీరల్లోనే కాలేజీకి వచ్చేవారు. ఎక్కడికైనా వెడితే, అమ్మాయిలు మట్టుకు గుంపుగా వెళ్లే వాళ్లం. ఎంతఫార్వర్డ్‌గా ఉన్నా, అబ్బాయిలతో సినిమాకు పోవడం, ట్రిప్‌కి పోవడం, మాకు తెలీదు. అనుకోకుండా నా పెళ్లి అమెరికాలో చదువుతున్న శ్రీరామ్‌తో అయిపోయింది. అదేదో కలలాగా మాయింటికి రావడం, పెళ్లిచూపులూ, తరవాత కట్నకానుకలతో, లాంఛనాలతో సహా పెళ్లి అయిపోవడం, అంతా క్షణాలమీద జరిగి పోయింది. "ఆధునిక ప్రపంచంలో స్త్రీ పాత్ర" అనే విషయం మీద థీసిస్ రాస్తున్నా కూడా, నాకు, అమ్మా, నాన్నా, కట్నాలు, లాంఛనాలగురించి మాట్లాడుతున్నప్పుడు, అదొక తప్పులాగా అనిపించలేదు. అమ్మా నాన్నా బామ్మా అన్నలనీడలలో పెరిగిన నాకు నే చదివే చదువూ, నేను నివసించే వాస్తవికప్రపంచం, సమాంతరరేఖల్లా, ఎక్కడా కలవకుండా సాగిపోతున్నాయన్న దృష్టేలేదు. కాలేజీకి పోవడం, చదువుకోవడం, అమ్మతోపాటు పూజలు చెయ్యడం, బామ్మతోపాటు భజనలకు పోవడం, అందరి ఆడపిల్లల్లా, భవిష్యత్తు గురించి కలలు కనడం తప్పితే, మన భవిష్యత్తు మనకు ఎవరో అందించే కలశం కాకూడదని, దానిని మనం స్వంతంగా తయారు చేసుకొని, అందులో పోసేది పాలో, నీళ్లో, అమృతమో మనమే చూసుకోవాలన్న ఇంగిత జ్ఞానం ఉండేది కాదు. అలాంటి స్థితిలోనే మద్రాసులో విమానం ఎక్కా! "జానకీ, నీ పెళ్లికి మీ ఆయన కొన్న నెమలి కంఠం రంగు పట్టు చీర కట్టవే తల్లీ, -అమ్మో, నేనంటే మా ఆవిడకి ఎంత అభిమానమో - అని మీ ఆయన మురిసి పోతాడు" అని బామ్మ అంటే, నిజమే కాబోలు అని, బారెడు జరీ ఉన్న పెద్ద పట్టుచీర కట్టి, రవ్వదుద్దులూ, నల్లపూసలూ, చేతినిండా గాజులూ, తలనిండా మల్లెపూలతో విమానం ఎక్కా!

ఊహల్లోనైనా ఎరగని విమానప్రయాణం నాకు ప్రాణాంతకం అయింది. లండనులో దిగేసరికి, నాచీరంతా నలిగి పోయి, ఘోరాతిఘోరంగా తయారయింది. మల్లెపూలు కాస్తావాడిపోయి జడంతా చిక్కుబడిపోయింది. ఎక్కడ తలదువ్వుకుంటే, ఎవరు దెబ్బలాడతారేమోనని, భయంగా న్యూయార్క్ ఎయిరోపోర్టులో దిగా! మా ఆయనగారికి ఏవేవి తీసుకెళ్లాలన్న ఆలోచనతప్పితే, ఈ జనవరిలో న్యూయార్క్‌లో విపరీతంగా చలిగా ఉంటుందనీ, ఓ స్వెట్టరూ, మఫ్లరూ ఒంటికి చుట్టుకోవాలనే ఆలోచనైనా

లేదునాకు. మెల్లిగా ఎలాగో కష్టమ్స్ క్లియరన్స్ చేసుకోని, ఆ చలిలోనే, చికాగోకి పోయే విమానం ఎలా ఎక్కాలా అని ఆలోచిస్తూ బయట నుంచున్నా! ఎవరిని ఏమడిగినా, వారు చెప్పే సమాధానం ఇంగ్లీషులోనే అయినా, నాకు రవ్వంతకూడా అర్థంకావటంలేదు. ఎందుకూ, నా యింగ్లీషు లిటరేచరు చెత్తబుట్టలో పారెయ్యడానికి తప్పితే, అని నన్ను నేనే తిట్టుకున్నా! ఇంతలో మా ఆయన ఫ్రెండ్ ప్రసాద్ వచ్చి, నన్ను చికాగోకి వెళ్లే విమానం ఎక్కించాడు. అమ్మయ్య ఒకగండం గడచింది అనుకుంటూ, విమానంలో కూర్చున్నా! విమానం చికాగో చేరే సరికి, రాత్రి పదకొండు గంటలయింది. శుభ్రంగా భోజనంచేసి రెండు రోజులయింది. దానికితోడు విమానంలో కడుపుతిప్పడంతో, కటిక మంచినీరు కూడాతాగలేదు. మెల్లిగా యింటికిచేరి, ఈ రాత్రికి పడుక్కుంటే రేపటికి మామూలు మనిషినవుతాను, అనుకున్నా.

విమానం దిగగానే మా ఆయన కనిపించేసరికి, బావురుమని ఏడవాలనిపించింది. పరుగెత్తి పాలుత్రాగే బదులు నిలబడి నీళ్లు తాగమనేది మా బామ్మ. హాయిగా ఇండియాలో ఉండకుండా, ఇంతదూరం వచ్చి, ఏంబావుకుంటామబ్బా ఇక్కడ అనిపించింది.

''ఏంజానకీ, బాగున్నావా? ఇదేవిటి, మరీ వెర్రిదానిలా ఓ స్వెట్టరైనా వేసుకోకుండా ప్రయాణం చేశావా?'' అంటూ తెల్లబోయారు మావారు. తిరిగి సమాధానం ఇచ్చేందుకు కూడా ఓపికలేని నేను, ''అబ్బా, ఎలాగో ఇంటికి చేరుద్దురు బాబూ'' అంటూ కాళ్లీడ్చుకొని వెళ్లి కారులో కూర్చున్నా. అకుచెప్పులు వేసుకోవడం మూలాన పాదాలు కొంకర్లు పోయాయి. చేతులు, చెవులూ, ముక్కూ మంచుముక్కల్లా అయిపోయి మండడం మొదలెట్టాయి.

ఎపార్టుమెంట్ చేరి, స్నానంచేసి, జడదువ్వుకొని, చీరమార్చుకొని తయారయ్యేసరికి దాదాపు ఒంటిగంట అయింది. బాగా అలసిపోయినట్టున్నారు, మావారు నేను బాత్‌రూమ్‌లోంచి బయటకొచ్చేసరికి, ఆనందంగా నిద్రపోతున్నారు. నాకుమాత్రం ఎంతగింజుకున్నా కంటిమీదకి కునుకైనా రాలేదు. ఎలాగోలాగ కాస్సేపు అటూ ఇటూ తిరిగి సోఫామీద నడుంవాల్చా!

నేనెక్కడ కష్టపడిపోతానేమోనని, ఒక వారంరోజులు మాత్రం, మా ఆయన, నన్ను వంటచేయనివ్వకుంతా, ఏ పీచాకో, మెక్సికన్ రెస్టరెంటుకో తీసుకు పోయేవారు. కాని ఏంతిన్నా ఒకటే వాంతులు వికారం. దానికి తోడూ ఇక్కడ పరికరాలూ పరిసరాలు అలవాటులేక ఎప్పుడు ఇంటికి పరిగెత్తుకు పోదామా అనిపించేది. చదువుకున్న నేనే ఇలా ఉంటే, ఏ చదువూలేని పల్లెటూరి బైతయితే ఇక్కడ ఎలా నెగ్గుకొస్తుందబ్బా అనుకొనేదాన్ని.

నే వచ్చిన ఓ వారానికి, డాక్టర్ రమణమూర్తిగారు వాళ్లింటికి భోజనానికి పిలిచారు. చక్కగా, కారంగా, ఉప్పగా, పుల్లగా చింతకాయ పచ్చడీ, ముక్కలపులుసు, గడ్డపెరుగూ, ఆవకాయ చూసేసరికి, నాకు పోయిన ప్రాణంలేచొచ్చినట్లయింది. దాదాపు పదిరోజుల తరువాత కడుపునిండా తినడం మొదటి సారది. మూర్తిగారి భార్య లలిత, నాపాట్లు గ్రహించి, ఓ సీసా నిండా నిమ్మకాయ, ఆవకాయ ఓ డబ్బాడు, కారప్పొడి, చింతకాయపచ్చడి, ఓగిన్నెడు పెరుగూ ఇచ్చి మరీ పంపించారు. కనీసం మొహమాటానికయినా వద్దనకుండా ఆనందంగాఅవి తీసుకొని బయలుదేరా! మెల్లిగా డ్రైవింగు నేర్చుకొని, ఇక్కడి రొటీన్‌కి అలవాటు పడేసరికి, ఐదుసంవత్సరాలు పట్టింది.

''మమ్మీ కమ్ హియర్'' అన్న మావాడి అరుపుకి నా ఆలోచనలకి స్వస్తిచెప్పి బాత్‌రూమ్‌లోకి మారా!

* * * * * *

''ఇదిగో మిమ్మల్నే, ఇలారండి. వాళ్లొచ్చే లోపలే ఆ పెద్దజాడీలో ఆవకాయ, ఆ ఎర్రమూత జాడీలో నిమ్మకాయ, ఆ నీలండబ్బాలో కారప్పొడి. దానిపక్కనే టప్పర్‌వేర్ డబ్బాలో తొక్కుడుపచ్చడుంది. అవన్నీ ఈ చిన్నసీసాల్లో సద్దండిబాబూ! రెఫ్రిజిరేటర్‌లో ఆ చిన్న కార్నింగ్‌వేర్ డిష్‌లో పెరుగుంది. అవన్నీ శుభ్రంగా ఒక బాగ్‌లో పెడతారా! వెళ్లేటప్పుడు శ్రీనివాస్‌కిస్తాను'' అని మా ఆయన్ని అదమాయించి మొహం కడుక్కుందామని బాత్‌రూమ్‌లోకి దారితీశా!

ఆరోజు ఆదివారం. శ్రీనివాస్‌కి, మీనాకి వీలుకుదిరి వస్తామంటే, భోజనానికి రమ్మన్నా! కమ్మగా నెయ్యివేసి పొటోళి, మజ్జిగపులుసు, కాకరకాయ వేపుడు, కొబ్బరికాయ పచ్చడి చేశా! అన్ని టేబిల్‌మీద సర్దేసి, నేను తయారవుతుండగా బెల్ మ్రోగింది.

''వస్తున్నా'' అంటూ మా ఆయన తలుపుతీయడానికి వెళ్లారు. గబగబా జుత్తు సర్దుకొని, బొట్టుపెట్టుకొని, వాళ్లని పలకరిద్దామని బయటకొచ్చా!

''జానకిగారూ! దీసీజ్ మై వైఫ్, మీనా'' అంటూ శ్రీనివాస్ ఆ అమ్మాయిని నాకు పరిచయం చేశాడు. తెల్లగా, నాజూగ్గా, భుజాలవరకూ, రింగులు రింగులుగా వేల్లాడుతున్న జుత్తూ, తలకి వింటర్‌కేప్, చేతికి గ్లవ్స్, కాళ్లకి వింటర్ బూట్స్‌తో ఈ దేశంలో పుట్టిపెరిగిన అమ్మాయిలా ఉంది.

''ఆంటీ, ఇది మీకు'' అంటూ ఓ రెండు నీట్‌గా ఉన్న డిషెస్ నాకు అదించింది. నాకూ, ఆ అమ్మాయికీ 10 - 12 సంవతసరాల వ్యత్యాసం ఉంటుందేమో! అయినా నన్ను చనువుగా చొరవ తీసుకొని ''ఆంటీ'' అని పిలుస్తోందే అని మనసులో అనుకున్నా!

''ఇదేమిటీ! మీకు ఈ దేశం వచ్చి ఇంకా నెలయినా కాలేదు, ఇవన్నీ ఏమిటీ'' అన్నా!

''ఏంలేదు ఆంటీ, శ్రీనూకి ఇష్టమని పులావ్, బనానా కేక్ చేశాను. మీక్కూడా కొంచెం పట్టుకొచ్చాననంతే'' అంటూ నవ్వుతూ లోపలికి వచ్చి, కోటుతేసి, క్లోజెట్‌లో హేంగర్‌కి తగిలించింది మీనా! ముదురు నీలంరంగు, ఖరీదైన పంజాబీ డ్రెస్, మెళ్లో డైమండ్ పెండెంట్‌తో ఉన్న సన్నటి గొలుసు, చెవులకి డైమండ్ లోలక్కులు --- సినిమా స్టార్‌లా మెరిసి పోతోంది ఆ పిల్ల!

''శ్రీనివాస్, వాట్ కెన్ ఐ గివ్ యూ టు డ్రింక్'' అంటూ మా ఆయన ఓ కోక్ బాటిల్, స్ప్రియిట్ బాటిల్, క్లబ్ సోడా బయటికి తీశారు.

''నేను కోక్ తీసుకుంటా'' అన్నాడు శ్రీనివాస్.

''అంకుల్ నాకు క్లబ్ సోడా యివ్వండి. నాకు కేఫిన్ అంత పడదు'' అంది మీనా నవ్వుతూ!

''ఇవిగో, మా ఆవిడ, మంచి మిరపకాయ బజ్జీలు, ఉల్లి పకోడీలు చేసింది. రుచి చూడండి'' అంటూ పకోడీల ప్లేట్ మీనాకి అందిచ్చారు శ్రీవారు.

''అంకుల్, నాకు కారం అంతపడదంకుల్! సాధారణంగా నేను స్పయిసీ ఫుడ్స్ ఎవోయిడ్ చేస్తాను, ఎక్సెప్ట్ పీచా, అండ్ మెక్సికన్ ఫుడ్. పీచా ఈజ్ మై ఫేవరిట్'' అంటూ ఆనందంగా చక్రాల్లా కళ్లు తిప్పింది మీనా!

''ఒక్క పది పన్నెండేళ్లలో ఈ యువతరంలో ఎంతమార్పొచ్చింది'' అనుకుంటూ నీట్‌గా మా ఆయన పేక్ చేసిన ఆవకాయల పేకెట్ వైపు చూశా! ''కాలం మారిందోయ్,ఇది ఈ లోకం తీరు'' అంటూ అవి నన్ను వెక్కిరిస్తున్నట్టుగా అనిపించింది నాకు. ''నా ఆలోచనలకి ఈ యువతరం దృక్పథానికి ఎంతతేడాయో'' అనుకుంటూ, ''భోజనానికి పదండి'' అన్నాను.

* * * * *